

Jan Váňa, Hynek z Dubé, dvořan Václava II. Bakalářská práce, Katedra dějin a didaktiky dějepisu, Pedagogická fakulta UK, 95 stran.

Posudek vedoucí práce

Bakalářská práce Jana Váni je věnována známému českému šlechtici, který žil ve druhé polovině 13. a v prvních letech 14. století, Hynkovi z Dubé. Hynek, člen rodu Ronovců se zapsal do české historie jako schopný politik, jenž se dokázal udržet na výsluní panovnické přízně po více než tři desítky let. Jen málokterý český šlechtic by mohl o sobě říci, že sloužil pěti českým králům a že od nich získal a dlouhodobě zastával významné úřady! S ohledem na to, že Hynek a jeho mimořádná schopnost přestát mocenské zvraty jsou v literatuře známy a komentovány, je s podivem, že tomuto úspěšnému politickému praktikovi nebyla dosud věnována žádná monografická studie. Prosopografická práce Jana Váni je v tomto směru pionýrským činem.

Nutno říci, že autor se svého úkolu zhostil se ctí. Ve své práci vychází z písemných pramenů, především z listin, které v úplnosti prostudoval. Pracoval též s poměrně rozsáhlou literaturou o době vlády posledních tří přemyslovských králů a o létech po smrti Václava III. Mluvíme-li o teoretické přípravě práce, je nutno zmínit též autorovu obeznámenost s bádáním o středověkém dvorském prostředí a s literaturou k tomuto tématu.

Výsledkem práce Jana Váni je podrobná monografická studie (95 stran) věnovaná Hynkovi z Dubé. Autor čtenáře provádí politickým životem pána z Dubé v chronologickém sledu od počátků v době pozdní vlády Přemysla Otakara II. přes léta braniborské okupace až do doby po vymření Přemyslovců, kdy Hynkova kariéra i život skončily. Důkladně se věnuje zejména nejdůležitější etapě Hynkova působení, tj. létům vlády Václava II., kdy Hynek získal nejprve hodnost nejvyššího komorníka království a později pražského purkrabí. Zmiňuje i

Hynkovu práci v Polsku, kde se stal po Václavově hnězdenské korunovaci správcem země („capitaneus regni Polonie“) a zástupcem nepřítomného krále.

Jan Váňa líčí Hynkovy aktivity v kontextu vlády jednotlivých panovníků, jimž je věnována většina prostoru, zatímco hlavnímu hrdinovi samému se dostává méně prostoru. Tato struktura textu vyplývá z písemných pramenů, jež sice hovoří o Hynkovi poměrně často, většinou však bez dějových souvislostí. Pouze kronikářské zmínky poskytují několik málo podrobnějších zpráv, jež autorovi umožňují epičtější vylíčení osudů pána z Dubé.

Celkově hodnotím bakalářskou práci jako kvalitní. Konstatuji dobrou práci s prameny (především latinskými) i s poměrně rozsáhlou literaturou. Nejvíce oceňuji tabulku zachycující dvorské funkce, které Hynek z Dubé během své politické kariéry získal. Tabulka ukazuje zcela konkrétně průběh Hynkovy politické kariéry, alespoň přibližně délku jednotlivých úřadů, jež zastával, i vývoj jeho postavení na královském dvoře ve vztahu k ostatním dvořanům. Je výsledkem metodicky vyzrálé historické práce. Možná by bylo lepší její umístění ne na začátku, ale až ke konci životopisu, kde by se hodil také komentář o dynamice Hynkova postavení na dvoře českých králů mezi léty 1276 a 1309.

Bakalářskou práci Jana Váni doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm výborně.

V Praze 15. května 2011

prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc.